

eul_wid: rhq-ah

Δίων ὁ Κάσσιος ὁ Κοκκηϊανός · Dio Cassius of Nicaea

Roman Histories, Version 2 in Volume 1

Ἱστορίαι Ῥωμαϊκαί

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)

Dialect: Ἀττικίζουσα [Atticizing](#)

Domain: Ἱστορία [History](#)

Format: Πεζός [Prose](#)

- 1 (n) Tzetzes ad Lyc. Alex. v. 1232.] πεντηκοστῷ δὲ πέμπτῳ ἔτει ἀφ' Ἡρακλέους οὗτος ὁ Αἰνείας, μετὰ Tzetz. ^[1]
- 2 (n) ad Lyc. v. 1232.] τὴν τῆς Τροίας ἄλωσιν, εἰς Ἰταλίαν, ὡς ἔφημεν, καὶ Λατίνους παραγίνεται. περὶ Λαύρεντον δὲ προσώκειλε τὸ καὶ Τροίαν καλούμενον, περὶ Νουμίκιον ποταμόν, ἔχων καὶ τὸν ἐκ Κρεούσης υἱὸν αὐτοῦ Ἀσκάνιον ἢ Ἴλον· ὅπου φαγόντων τῶν μετ' αὐτοῦ τὰς τραπέζας σελινίνας οὖσας, ἢ ἐκ τῶν σκληροτέρων μερῶν τῶν ἄρτων (οὐ γὰρ εἶχον τραπέζας), ἔτι δὲ καὶ χοίρου λευκῆς ἀπὸ τοῦ πλοίου αὐτοῦ ἀποσκιρτησάσης ἐπὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς ὠνομασμένον Ἀλβανὸν ὄρος καὶ τριάκοντα τετοκυίας, ἅπερ ἐδήλουν ὅτι τριακοστῷ ἔτει οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ γῆν καὶ κράτος ἄμεινον ἔξουσιν, ἐπαύθη τῆς ἀλητείας, ἐκ χρησιμοῦ τοῦτο Tzetz. ^[15]
- 3 (n) ad Lyc. v. 1232.] προακηκῶς, θύσας δὲ καὶ τὴν χοῖρον παρεσκευάζετο κτίζειν πόλιν. ὁ δὲ Λατῖνος τοῦτον οὐκ εἶα· ἡττηθεὶς δὲ πολέμῳ δίδωσιν Αἰνεία πρὸς γάμον Λαβινίαν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα. Αἰνείας δὲ κτίσας πόλιν Λαβινίαν ὠνόμασε. Λατίνου δὲ καὶ Τύρνου τοῦ Ῥουτούλων βασιλέως πολέμῳ ὑπ' ἀλλήλων ἀποθανόντων Αἰνείας ἐβασίλευσεν. ἀνηρημένου δὲ καὶ Tzetz. ^[20]
- 4 (n) ad Lyc. v. 1232.] Αἰνείου πολέμῳ ἐν Λαυρέντῳ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ῥουτούλων καὶ Μαζεντίου τοῦ Τυρρηνοῦ, ἐγκύου οὔσης τῆς Αἰνείου γυναικὸς Λαβινίας τὸν Σίλβιον, Ἀσκάνιος ὁ ἐκ Κρεούσης παῖς βασιλεύει, ὃς καὶ τὸν Μαζέντιον πολέμῳ συμβαλόντα νικᾷ τελέως, μὴ δεχόμενον τὰς πρεσβείας, ἀλλὰ τὰ τοῦ Λατίνου πάντα εἰς ἐτήσιον δασμὸν ζητοῦντα. αὐξηθέντες δὲ οἱ Λατῖνοι, ἐπεὶ καὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος ἐνέστη, Λαβινίας μὲν ὑπερεφρόνησαν, Ἄλβαν δὲ Λόγγαν ἐτέραν πόλιν ἔκτισαν ἀπὸ τῆς χοίρου, τουτέστι λευκὴν μακράν, Tzetz. ^[20]
- 5 (n) ad Lyc. v. 1232.] καὶ τὸ ἐκεῖσε ὄρος Ἀλβανὸν ἐκάλεσαν ὁμοίως· τὰ δὲ ἐκ Τροίας ἀγάλματα μόνον πρὸς τὸ Λαβίνιον δευτέρον ὑπεστράφησαν. μετὰ δὲ Ἀσκανίου τελευτὴν οὐχ ὁ αὐτοῦ παῖς Ἰοῦλος ἐβασίλευσεν, ἀλλ' ὁ ἐκ Λαβινίας Αἰνείου υἱὸς Σίλβιος, ἢ κατὰ τινες Ἀσκανίου υἱὸς Σίλβιος. Σιλβίου πάλιν Αἰνείας, οὗ Λατῖνος, οὗ Κάπης, Κάπητος δὲ παῖς Τιβερίνος. οὗ Ἀμούλιος, Tzetz. ^[18]
- 6 (n) ad Lyc. v. 1232.] οὗ Ἀβεντίνος. Μέχρι τούτου τὰ περὶ Ἀλβης καὶ Ἀλβανῶν. τὰ δὲ περὶ Ῥώμης ἐντεῦθεν. Ἀβεντίνος γεννᾷ Νομήτορα καὶ Ἀμούλιον, ἢ κατὰ τινες τὸν Πρόκαν. τοῦ Πρόκα δὲ τούτου λέγουσι παῖδας τοῦτον τὸν Νομήτορα καὶ Ἀμούλιον. βασιλεύοντα δὲ τὸν Νομήτορα ὁ

Ἀμούλιος ἐξήλασε, καὶ Αἰγέστην τὸν Νομήτορος υἱὸν ἐν κυνηγεσίῳ ἀναιρεῖ, τὴν δὲ ἀδελφὴν Αἰγέστου, θυγατέρα δὲ τοῦ προρρηθέντος Νομήτορος, Σιλουίαν ἢ Ῥέαν Ἰλίαν ἰέρειαν τῆς θεᾶς Ἑστίας ποιεῖ, ὡς ἂν παρθένος διαμεῖνῃ· ἐδεδίει γάρ τινα χρησμὸν λέγοντα ὑπὸ τῶν Νομήτορος παίδων αὐτὸν ἀναιρεθῆναι. διὰ τοι τοῦτο τὸν μὲν Αἰγέστην ἀνεῖλε, τὴν δὲ ἰέρειαν τῆς Ἑστίας ἐποίησεν, ὅπως παρθένος καὶ ἄπαις διαμεῖνῃ. ἢ δὲ [Tzetz. ^[20]

- 7 (n) ad Lyc. v. 1232.] ἐν Ἄρεος ἄλσει ὕδρευομένη ἔγκυος γίνεται, καὶ γεννᾷ Ῥωμύλον καὶ Ῥῶμον. καὶ τήνδε μὲν ἐξαιτεῖται μὴ ἀποθανεῖν ἢ τοῦ Ἀμουλίου θυγάτηρ, τὰ δὲ βρέφη Φαιστύλῳ ποιμένι, Λαυρεντίας ἀνδρί, ἔδοντο ῥῖψαι περὶ τὸν Τίβεριν ποταμόν. ἃ ἢ τούτου γυνὴ λαβοῦσα ἀνέτρεφεν· ἔτυχε γὰρ αὐτὴν τότε νεκρὸν βρέφος τεκεῖν. αὐξηθέντες δὲ ὁ Ῥωμύλος καὶ ὁ Ῥῶμος ἐποίμεινον κατὰ τοὺς τοῦ Ἀμουλίου ἀγρούς, ἀνελόντες δὲ τινὰς τῶν τοῦ πάππου Νομήτορος ποιμένων ἐπετηροῦντο. κατασχεθέντος δὲ τοῦ Ῥώμου δραμῶν ὁ Ῥωμύλος τῷ Φαιστύλῳ λέγει, καὶ ὃς δραμῶν τῷ Νομήτορι πάντα διηγεῖται. τέλος ἔγνω Νομήτωρ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ παῖδας ὄντας αὐτούς. οἱ δὲ συναραμένων πολλῶν ἀναιροῦσι τὸν Ἀμούλιον, τῷ δὲ Νομήτορι πάππῳ αὐτῶν τὴν βασιλείαν τῆς Ἀλβης παρασχόντες αὐτοὶ τὴν Ῥώμην κτίζειν ἀπήρξαντο. Tzetz. in Lycophr. Alex. 1232. (αὐτοὶ τὴν Ῥώμην κτίζειν ἀπήρξαντο) ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Ῥωμύλου ἡλικίας. ^[15]

- 8 (6) πρὸ δὲ τῆς μεγάλης ταύτης Ῥώμης, ἣν ἔκτισε Ῥωμύλος περὶ τὴν Φαιστύλου οἰκίαν ἐν ὄρει Παλατίῳ, ἑτέρα τετράγωνος ἐκτίσθη Ῥώμη παρὰ Ῥώμου καὶ Ῥωμύλου παλαιότερων τούτων. Tzetz. in Lycophr. 1232. καὶ τὰς Ἑστιάδας παρθένους τοῦ πυρὸς καὶ ὕδατος τὴν ἐπιμέλειαν ἔχειν ἐπέτρεψεν αἱ διὰ τοῦ βίου τὴν παρθενίαν ἐφύλαττον· εἰ δὲ μὴ, λίθοις κατεχώννυντο. ^[10]

- 14 Interpositis quibusdam quae ad Dionem non pertinent: οὕτως μὲν οὖν ἐξ ἀμφοτέρων καὶ ἰσχυρὰ ταχέως καὶ εὐκοσμος ἢ πόλις ἐγένετο, τοῦ μὲν τὰ πολιτικά καὶ εἰρηνικά ἐκτυπώσαντος, τοῦ δὲ Ῥωμύλου τὰ πολεμικά. Cedrenus I p. 259 18—20 et p. 260 5—7 Bekk. περὶ ἧς δὲ Σιβύλλης νῦν ὁ Λυκόφρων λέγει· Κυμαία ἦν, ἣτις τέθνηκεν ἐν χρόνοις Ταρκυνίου τοῦ Ὑπερηφάνου βίβλους προφητικάς αὐτῆς τρεῖς ἢ ἑννέα καταλιποῦσα, ὡς τὰς λοιπὰς τῆς ἐκείνης θεραπαίνης ἀναλωσάσης πυρί, ὅτι μὴ ἐδίδουν ἐκείνη ὅσον ἐζήτει χρυσίον. ^[5]

- 29 ὁ ὕστερον ποιήσαντες ἐξωνήσαντο ἢ μίαν τὴν καταλειφθεῖσαν ἢ τρεῖς καὶ ἔδοντο Μάρκῳ Ἀκιλίῳ φυλάσσειν. ζῶντα δὲ τοῦτον εἰς δέρμα βοῦς ἐμβαλόντες ἀνεῖλον, ὅτι πρὸς μεταγραφὴν ἔδοτο, τὴν δὲ βίβλον ἢ τὰς βίβλους ὀρύξαντες ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ μετὰ λάρνακος κατέχωσαν. Tzetz. in Lycophr. 1279. [Tzetz. ^[20]

- 51 (5n) Chil.] Ῥωμαῖοι Κοριόλανον τὴν πόλιν πολεμοῦντες, ὡς πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν οἱ πάντες ἀνὰ κράτος, αὐτὸς δ' εἰς τὴν πολέμιον πόλιν στραφεὶς καὶ μόνος ἠνεωγμένην ἐφευρὼν ἐνέπρησεν ἐκείνην, λαμπρῶς δ' ἀρθείσης τῆς φλογὸς ἐπαναβὰς τὸν ἵππον ῥύμη πολλῇ κατόπισθεν ἐμπίπτει τῶν βαρβάρων, οἱ τοῖς Ῥωμαίοις διωγμὸν τὸν ἄστρεπτον ἐποιοῦν. οἵπερ στραφέντες καὶ τὸ πῦρ φλέγον ἰδόντες πόλιν καὶ πορθηθῆναι δόξαντες ἔφευγον ἀλλαχόσε. ^[10]

- 52 αὐτὸς Ῥωμαίους σώσας δὲ πορθήσας καὶ τὴν πόλιν, τὴν ἥνπερ Κοριόλανον εἰρήκαμεν καλεῖσθαι, πρὸς τῷ καλεῖσθαι πρότερον Μάρκος καὶ Γναῖος ἅμα ἔσχε καὶ Κοριόλανος ἐκ τοῦ τροπαίου κλῆσιν. οἷα δ' ὁ φθόνος εἴωθεν ποιεῖν τοῖς εὐεργέταις, μετὰ μικρὸν ἐν λογισμοῖς τὸν ἄνδρα ζημιοῦσιν. ὑπερπαθήσας δ' ὁ ἀνὴρ θυμῷ δικαιοτάτῳ ἀφείς γυναῖκα τὴν αὐτοῦ, μητέρα καὶ πατρίδα πρὸς Κοριόλους ἔρχεται, καὶ δέχονται τὸν ἄνδρα. Tzetz. Chil. 6, 532—549 (quae sequuntur vide infra p. 55 sqq.). —Ceterum cf. H. Haupt. Herm. 14, 440 et Harder. de Tzetz. hist. font. (Kiliae 1886) p. 11. 46. καὶ δὴ καὶ παρετάξαντο καὶ κατὰ τῶν Ῥωμαίων. ^[15]

- καὶ εἰ μὴ μετὰ συρραγῆς ἐκείνου τοῦ πολέμου δραμοῦσαι κατεσχίσαντο τοὺς ἑαυτῶν χιτῶνας, γυμναί τε περιέστησαν ἢ σύζυγος καὶ μήτηρ, ἢ Βετουρνία τε αὐτὴ καὶ Βολουμνία κλῆσιν, καὶ τοῦτον μόλις ἔπαυσαν τῆς κατὰ Ῥώμης μάχης, ἢ Ῥώμη ἂν ἐπέγνωκε τιμᾶν τοὺς εὐεργέτας. ^[5]
- 56 ἀλλὰ λιταῖς ταῖς τῆς μητρὸς παυσθεὶς καὶ τῆς συζύγου πόλεμον μὲν κατέπαυσε τὸν κατὰ τῶν Ῥωμαίων, αὐτὸς τοὺς Κοριόλους δὲ ἀφείξαι καὶ τοὺς Ῥωμαίους πρὸς ἄλλην γῆν ἀπέδραμε τῇ λύπῃ βεβλημένος. ^[10]
- 57 Tzetz. Chil. 6, 550—560. (cf. 3, 856861). Vide H. Haupt. Herm. 14, 440. [Tzetz. ^[5]
- 72 (14n) Ep.] εἰς δίφρον τὸν θριαμβονικήν ἀναβιβάσαντες σινωπιδίῳ ἢ κινναβάρεϊ τὸ πρόσωπον ἀντὶ αἵματος, ὡς μὴ ἐρυθρίᾳ, περιχρίουσι καὶ βραχιονιστήρας ἐμβάλλουσι ταῖς χερσὶ καὶ δάφνινον στέμμα καὶ δάφνης κλῶνα διδοῦσι τῇ δεξιᾷ. περιτιθέασιν δὲ καὶ τῇ κεφαλῇ στέφανον ἐξ ὕλης ὁποίας, ἀνάγραπτα φέροντα ὅσα ἐποίησεν ἢ ἐπεπόνθει· [Tzetz. ^[25]
- 74 (1n) Ep.] οἰκέτης δὲ δημόσιος τοῦ ἄρματος ἐστὼς ὀπισθεν ἀνέχει τὸν στέφανον λέγων ἐκείνῳ πρὸς οὓς “βλέπε καὶ τὸ κατόπιν”. κώδωνες δὲ καὶ μᾶστιξ τοῦ ζυγοῦ τοῦ ἄρματος ἀπηώρηται· [Tzetz. ^[20]
- 75 (1n) Ep.] εἴτα τρεῖς κυκλῶν τὸν τόπον περιτρέχει καὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς ἐπὶ γόνασιν ἀνέρπει καὶ τοὺς στεφάνους ἐκεῖ ἀποτίθεται. εἴτα μετὰ θυμελικῶν οἴκαδε ἀπέρχεται. Tzetz. Epist. 107, p. 86. Δίων δὲ Κάσσιος Κοκκειανός, ὁ τὰ Ῥωμαίων συντάξας, ἐκ θεομηνίας φησὶ γενέσθαι χάσμα περὶ τὴν Ῥώμην καὶ μὴ ἐπιμύειν. ^[5]
- 87 χρησιμοῦ δὲ δοθέντος ἐπιμῦσαι τὸ χάσμα ἐὰν ὁ κράτιστος Ῥωμαῖος ἐμβάλωσιν ἐν αὐτῷ, Κούρτιος τις ἵππεὺς εὐγενής, οὐδενὸς ἄλλου συμβαλεῖν τὸν χρησμὸν δυναμένου, αὐτὸς ἐρμηνεύσας ἵππον ὁμοῦ καὶ ἄνθρωπον λέγειν, εὐθέως ἀνέβη τε τὸν ἵππον καὶ ὡς εἶχεν ἐλάσας ἥρωικῶς κατὰ τοῦ φρικώδους ἐκείνου βόθρου ἐφέρετο. ^[15]
- 89 καὶ εὐθέως κατενεχθέντος τὸ χάσμα ἐπέμυε <καὶ> οἱ λοιποὶ τῶν Ῥωμαίων ἄνωθεν ἄνθεσιν ἔβαλλον. κάκ τούτου καὶ Κούρτιος ὁ λάκκος ἐκλήθη Io. Tzetz. Schol. ad. Exeg. Iliad. p. 136, 17. — Ῥώμης πολεμοῦντος τὴν Καρχηδόνα ἐξαίφνης δράκων ἐρπύσας ἔξω τοῦ χαρακώματος τοῦ Ῥωμαίου στρατοῦ ἔκειτο, ὃν τῇ προστάξει αὐτοῦ ἔκτειναν οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀποδείραντες αὐτὸν ἔστειλε (sic) τὴν δорὰν αὐτοῦ τῇ συγκλήτῳ Ῥώμης, μέγα θαῦμα· καὶ παρὰ τῆς αὐτῆς μετρηθεῖσα συγκλήτου, ὡς αὐτὸς ὁ Δίων ἔλεγε, εὐρέθη ἔχουσα μῆκος ποδῶν ἑκατὸν εἴκοσι. ^[10]
- 160 πρὸς τὸ μῆκος αὐτοῦ ἦν καὶ τὸ πάχος. Ioannes Damasc. De draconibus vol. 1 p. 472 AB. τὸ ἕτερον μέρος τῆς οἰωνοσκοπικῆς Δίων Κάσσιος Κοκκειανὸς παραδίδωσι, λέγων ὅτι κριθοφάγους ἡμέρους κατέχουσιν ὄρνιθας καὶ τιθέασιν ἔμπροσθεν αὐτῶν κριθάς, ὅτε μαντεύονται. ^[10]
- 170 (8) εἰ μὲν οὖν ἐσθίοντες οἱ ὄρνιθες οὐ πλῆττουσι τοῖς ῥάμφεσι τὰς κριθάς καὶ ἀπορρίπτουσιν, ἀγαθὸν τὸ σημεῖον, εἰ δὲ οὕτω ποιοῦσιν, οὐκ ἀγαθόν. Io. Tzetz. Exeg. in Hom. Il. p. 108. ἐπὶ Φαβίου γὰρ Μαξίμου Βεροκόσσου ἦτοι ἀκροχορδονώδους Ῥωμαῖοι τοῦτο ἐποίησαν, Ἑλληνικὸν καὶ Γαλατικὸν ἀνδρόγυνον κρύψαντες ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ, ἐκ χρησιμοῦ τινὸς δειματωθέντες, λέγοντος Ἑλληνα καὶ Γαλάτην καταλήψεσθαι τὸ ἄστυ. ^[10]
- 183 (6) Tzetz. in Lycophr. 603. cf. ad 1056. Δίων δὲ Κοκκειανὸς τοὺς Ναρβωνησίους Βέβρυκας λέγει, γράφων οὕτω “τῶν πάλαι μὲν Βεβρύκων νῦν δὲ Ναρβωνησίων ἐστὶ τὸ Πυρηναιὸν ὄρος.
- 189 (10) τὸ δὲ ὄρος τοῦτο χωρίζει Ἰβηρίαν καὶ Γαλατίαν.” Tzetz. in Lycophr. Alex. 516. αἱ Κάνναι πεδιάδες δὲ εἰσι τῆς Ἀργυρίππας, οὗ Διομήδης ἔκτισε τὴν πόλιν Ἀργυρίππαν, τουτέστιν Ἄργος Ἰππειον τῇ γλώσσῃ τῶν Ἑλλήνων. ^[15]

αἱ πεδιάδες αὐταὶ δὲ τυγχάνουσι Δαυνίων τῶν Ἰαπύγων ὕστερον, ἔπειτα Σαλαντίων, τὰ νῦν δὲ πᾶσι Καλαυρῶν τὴν κλῆσιν λεγομένων. Tzetz. Chil. 1, 759—764. τέλος τοσοῦτο πέπτωκε πληθος ἀνδρῶν Ῥωμαίων, ὡς τὸν Ἀννίβαν στρατηγὸν πέμψαι τῇ Σικελίᾳ τοὺς δακτυλίουσιν στρατηγῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐνδόξων μεδίμνοις τε καὶ χοίνοις πολλοῖς ἐμμετρηθέντας. ^[15]

223 (8) Tzetz. Chil. 1, 771—774. καὶ τοῦ Μαρκέλλου στρατηγοῦ ποτὲ δὲ τῶν Ῥωμαίων τῇ Συρακούσῃ κατὰ γῆν προσβάλλοντος καὶ πόντον τινὰς μὲν πρῶτον μηχαναῖς ἀνείλκυσε ὀλκάδας καὶ πρὸς τὸ Συρακούσιον τεῖχος μετεωρίσας αὐτάνδρους πάλιν τῷ βυθῷ κατέπεμπε ἀθρόως Μαρκέλλου δ' ἀποστήσαντος μικρόν τι τὰς ὀλκάδας ὁ γέρων πάλιν ἅπαντας ποιεῖ Συρακουσίους μετεωρίζειν δύνασθαι λίθους ἀμαξιαίους καὶ τὸν καθένα πέμποντα βυθίζειν τὰς ὀλκάδας. ^[10]

233 ὡς Μάρκελλος δ' ἀπέστησε βολὴν ἐκείνας τόξου, ἐξάγωνόν τι κάτοπτρον ἐτέκνηεν ὁ γέρων, ἀπὸ δὲ διαστήματος συμμέτρου τοῦ κατόπτρου μικρὰ τοιαῦτα κάτοπτρα θεῖς τετραπλᾷ γωνίαις κινούμενα λεπίσι τε καὶ τισι γιγλυμίοις μέσον ἐκεῖνο τέθεικεν ἀκτίνων τῶν ἡλίου μεσημβρινῆς καὶ θερινῆς καὶ χειμεριωτάτης. ἀνακλωμένων δὲ λοιπὸν εἰς τοῦτο τῶν ἀκτίνων ἑξαψὶς ἦρθη φοβερά πυρώδης ταῖς ὀλκάσι, καὶ ταύτας ἀπετέφρωσε ἐκ μήκους τοξοβόλου οὕτω νικᾷ τὸν Μάρκελλον ταῖς μηχαναῖς ὁ γέρων. Tzetz. Chil. 2, 109—128. ἦν κεκυφὺς διάγραμμα μηχανικόν τι γράφων, τὶς δὲ Ῥωμαῖος ἐπιστὰς εἶλκεν αἰχμαλωτίζων. ^[12]

235 (6) ὁ δὲ τοῦ διαγράμματος ὅλος ὑπάρχων τότε, τίς ὁ καθέλκων οὐκ εἰδὼς ἔλεγε πρὸς ἐκεῖνον· “ἀπόστηθι, ὦ ἄνθρωπε, τοῦ διαγράμματός μου.” ὡς δ' εἶλκε τοῦτον συστραφεὶς καὶ γνοὺς Ῥωμαῖον εἶναι, ἐβόα· “τί μηχανήμά τις τῶν ἐμῶν μοι δότω.” ὁ δὲ Ῥωμαῖος πτοηθεὶς εὐθὺς ἐκεῖνον κτείνει, ἄνδρα σαθρὸν καὶ γέροντα, δαιμόνιον τοῖς ἔργοις. ἐθρήνησε δὲ Μάρκελλος τοῦτο μαθὼν εὐθέως λαμπρῶς τε τοῦτον ἔκρυσεν ἐν τάφοις τοῖς πατρώοις σὺν τοῖς ἀρίστοις πολιτῶν καὶ τοῖς Ῥωμαῖοις πᾶσι, τὸν δὲ φονέα τοῦ ἀνδρὸς οἶμαι πελέκει κτείνει. ὁ Δίων καὶ Διόδωρος γράφει τὴν ἱστορίαν. Tzetz. Chil. 2, 136—149. Δίων δὲ ὁ Κοκκητιανὸς ταύτας πλησίον φησὶ Ἰβηρος εἶναι ποταμοῦ, πλησίον τῶν Εὐρωπαϊῶν Ἡρακλείων στηλῶν, ἃς νήσους Ἑλληνες μὲν καὶ Ῥωμαῖοι κοινῶς Γυμνησίας φασίν, Ἰβηρες δὲ Βαλερίας ἦτοι ὑγιεινάς. ^[25]

252 Tzetz. ad Lycophr. 633. ἐγὼ δὲ τοὺς Δαρδανίους ἔθνος εὖρον οἰκοῦντας ὑπὲρ τε Ἰλλυριῶν καὶ Μακεδόνων. ^[5]

275 (8) Tzetz. ad Lycophr. Alex. 1128. αὐτὸς δὲ (Ἀννίβας) φάρμακον πιὼν θνήσκει πρὸς Βιθυνίαν πρὸς τι χωρίον Λίβυσσαν καλούμενον τῇ κλήσει δοκῶν θανεῖν εἰς Λίβυσσαν πατρίδα τὴν οἰκείαν. ^[10]

293 (11) ἦν γὰρ Ἀννίβα τις χρησμὸς οὕτω που γεγραμμένος· Λίβυσσα κρύψει βῶλος Ἀννίβα δέμας. ὁ αὐτοκράτωρ δ' ὕστερον Ῥωμαίων ὁ Σεβήρος ἐκ γένους ὦν τοῦ Λιβυκοῦ λευκῆς μαρμάρου τάφῳ τὸν ἄνδρα τοῦτον τέθεικεν, τὸν στρατηγὸν Ἀννίβαν. Tzetz. Chil. 1, 798—805. ὅτι Καρχηδόνιοι πολεμούμενοι παρὰ Ῥωμαίων ὄπλα τε καὶ τριήρεις δι' ἐλαχίστου ἐποίησαντο, τοὺς μὲν ἀνδριάντας πρὸς τὴν τοῦ χαλκοῦ χρῆσιν συγχωνεύσαντες, καὶ τὴν ξύλῳ τῶν τε ἰδίων καὶ δημοσίων ἔργων πρὸς τὰς τριήρεις καὶ τὰς μηχανὰς μετενεγκάμενοι, ἔς τε τὰ σχοινία ταῖς τῶν γυναικῶν κόμαις ἀποκεκαρμέναις χρησάμενοι. ^[25]

308 Excerptum inter Planudea receptum (M p. 540).